



# SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Ūnijas iela 45, Rīga, LV-1039 | tālrunis 67097200 | fakss 67097277 | e-pasts sprk@sprk.gov.lv

## PADOMES LĒMUMS

Rīgā

04.04.2019.

Nr.77

(prot. Nr.15, 2.p)

### **Par strīda starp lietotāju (fiziska persona), akciju sabiedrību “Gaso” un akciju sabiedrību “Latvijas Gāze” izskatīšanu**

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Regulators) 2018.gada 28.decembrī saņēma */vārds, uzvārds/* (turpmāk – Iesniedzējs) pilnvarotā pārstāvja zvērināta advokāta Pētera Kušnera 2018.gada 27.decembra iesniegumu (turpmāk – Iesniegums) par strīda izskatīšanas ierosināšanu ar akciju sabiedrību “Gaso”, vienotais reģistrācijas numurs: 40203108921, juridiskā adrese: Vagonu iela 20, Rīga, LV-1009 (turpmāk – AS “Gaso”), un akciju sabiedrību “Latvijas Gāze”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003000642, juridiskā adrese: Vagonu iela 20, Rīga, LV-1009 (turpmāk – AS “Latvijas Gāze”), (turpmāk abi kopā – Atbildētājs) par domstarpībām saistībā ar dabasgāzes piegādes pārtraukšanu gazificētajā objektā */adrese/* (turpmāk – Objekts) un atteikumu noslēgt dabasgāzes tirdzniecības līgumu ar Iesniedzēju.

Ar Regulatora 2019.gada 24.janvāra lēmumu Nr.10 “Par strīda starp lietotāju (fiziska persona), akciju sabiedrību “Gaso” un akciju sabiedrību “Latvijas Gāze” izskatīšanas ierosināšanu” ierosināts strīds starp Iesniedzēju un Atbildētāju.

### **Regulators konstatē:**

1. No Iesnieguma izriet, ka starp Iesniedzēju un Atbildētāju pastāv strīds par dabasgāzes piegādes pārtraukšanu Objektā un atteikumu noslēgt dabasgāzes tirdzniecības līgumu ar Iesniedzēju.
2. Iesniegumā Iesniedzējs izteicis lūgumu ierosināt strīda izskatīšanu starp Iesniedzēju un Atbildētāju, apmierināt Iesniedzēja prasību par Ministru kabineta 2017.gada 7.februāra noteikumu Nr.78 “Dabasgāzes tirdzniecības un lietošanas noteikumi” (turpmāk – Noteikumi Nr.78) 105.2. un 105.3.apakšpunkta piemērošanu, atzīt par nepamatotu Atbildētāja rīcību, pārtraucot dabasgāzes piegādi Objektam, uzlikt par pienākumu AS “Gaso” atbilstoši Noteikumu Nr.78 109.4.apakšpunktam atjaunot dabasgāzes piegādi Objektā un uzlikt par pienākumu AS “Latvijas Gāze” atbilstoši Noteikumu Nr.78 25.punktam noslēgt dabasgāzes tirdzniecības līgumu ar Iesniedzēju.

3. Ievērojot Enerģētikas likuma 45.pantā noteikto regulējumu attiecībā uz dabasgāzes sadales sistēmas operatora neatkarības nodrošināšanu, 2017.gada 22.novembrī AS “Latvijas Gāze” nodibināja dabasgāzes sadales sistēmas operatoru - meitasuzņēmumu AS “Gaso”, kas, pārņemot AS “Latvijas Gāze” tehnisko infrastruktūru, nodrošina dabasgāzes sadales sistēmas darbību un drošību, tehniskos pakalpojumus un dabasgāzes patēriņa uzskaiti. Tādējādi AS “Latvijas Gāze” reorganizācijas rezultātā AS “Gaso” ir tās tiesību un saistību pārņēmēja attiecībā uz dabasgāzes sadales sistēmas operatora funkciju pildīšanu.
4. No Iesnieguma, saņemtajiem Iesniedzēja pilnvarotā pārstāvja papildu paskaidrojumiem (2019.gada 23.janvāra, 25.februāra, 1.aprīļa un 3.aprīļa vēstule), AS “Gaso” paskaidrojumiem (2019.gada 17.janvāra vēstule Nr.21-4/195) un AS “Latvijas Gāze” paskaidrojumiem (2019.gada 17.janvāra vēstule Nr.5-9/66 un 25.februāra vēstule Nr.5-9/226) konstatējami šādi lietas apstākļi.

4.1. 2018.gada 28.septembrī AS “Gaso” pārstāvji pārtrauca dabasgāzes piegādi Objektā, par ko tika sastādīts akts par dabasgāzes atslēgšanu Nr.1967, tajā norādot, ka dabasgāzes piegāde pārtraukta parāda dēļ. 2018.gada 7.novembrī Iesniedzējs vērsās pie Atbildētāja ar iesniegumu par prettiesisku dabasgāzes piegādes pārtraukšanu un prettiesisku rīcību, atsakot noslēgt dabasgāzes tirdzniecības līgumu, pieprasot nekavējoties, bet ne vēlāk kā līdz 2018.gada 9.novembrim, atjaunot dabasgāzes piegādi Objektā un noslēgt ar Iesniedzēju dabasgāzes tirdzniecības līgumu. No Iesnieguma izriet, ka dabasgāzes piegāde Objektā nav atjaunota un dabasgāzes tirdzniecības līgums ar Iesniedzēju nav noslēgts.

4.2. No Iesniegumam pievienotās sarakstes ar AS “Gaso” un AS “Latvijas Gāze” izriet, ka dabasgāzes piegāde Objektā līdz šim tika nodrošināta, pamatojoties uz 2015.gada 16.novembra Dabasgāzes piegādes līgumu Nr.4-2092946 un līgumu Nr.4-2092845 dabasgāzes lietotājiem ar dabasgāzes patēriņu līdz 25 tūkst.nm<sup>3</sup> gadā, kas noslēgti starp AS “Latvijas Gāze” un /vārds, uzvārds/ (Objekta iepriekšējā īpašniece). 2017.gada 20.aprīlī AS “Latvijas Gāze” veica Objektā uzstādītā dabasgāzes komercuzskaites mērāparāta G4BK Premagas Nr.1107564-026-00-I (dabasgāzes patēriņa uzskaitē norēķinu vajadzībām līguma Nr.4-2092946 ietvaros) demontāžu un tā vietā uzstādīja jaunu dabasgāzes komercuzskaites mērāparātu. Demontētais dabasgāzes komercuzskaites mērāparāts tika nodots pārbaudei sabiedrībai ar ierobežotu atbildību “V&V VentMet laboratorija”, kas 2017.gada 24.augusta aktā Nr.17/41 par mērīšanas līdzekļa pārbaudi konstatēja, ka mērāparātam ir bojāta rūpnīcas izgatavotāja kniede un rūpnīcas plomba. Ņemot vērā konstatēto pārkāpumu, AS “Gaso” 2018.gada 8.jūnijā vērsās pret /vārds, uzvārds/ ar pretenziju par izlietotās dabasgāzes un sadales pakalpojumu samaksu saistībā ar dabasgāzes lietošanas normatīvo aktu pārkāpšanu, vienlaikus brīdinot, ka AS “Gaso” ir tiesīga nekavējoties pārtraukt dabasgāzes piegādi, pamatojoties uz Noteikumu Nr.78 105.2. un 105.3.apakšpunktu<sup>1</sup>. Tā kā radušās domstarpības netika atrisinātas ārpusstiesas ceļā, AS “Gaso” 2018.gada 27.jūlijā ir vērsusies tiesā ar prasības pieteikumu par parāda piedziņu, tādējādi strīds attiecībā uz iejaukšanos dabasgāzes komercuzskaites mērāparāta darbībā ir nodots izskatīšanai vispārējās jurisdikcijas tiesā. Ievērojot minēto, AS “Gaso” 2018.gada 28.septembrī, realizējot no Noteikumu Nr.78 105.2. un 105.3.apakšpunkta izrietošās tiesības, pārtrauca dabasgāzes piegādi Objektā.

---

<sup>1</sup> 105.2. gazificētajā objektā tika patvaļīgi noņemti vai sabojāti komercuzskaites mērāparāti, ar tiem saistītās telemetrijas vai telemehānikas sistēmas vai plombas;

105.3. sadales sistēmas operators ir konstatējis pārkāpumu, kura dēļ lietotājam tika samazināts patērētās dabasgāzes uzskaitītais daudzums vai radīta iespēja dabasgāzi patērēt bez maksas;

4.3. 2017.gada 20.aprīlī AS “Latvijas Gāze” veica arī Objektā uzstādītā dabasgāzes komercuzskaites mēraparāta BK-G6 Elster Nr.16510651 (dabasgāzes patēriņa uzskaitē norēķinu vajadzībām līguma Nr.4-2092845 ietvaros) demontāžu un tā vietā uzstādīja jaunu dabasgāzes komercuzskaites mēraparātu. Demontētais dabasgāzes komercuzskaites mēraparāts tika nodots pārbaudei sabiedrībai ar ierobežotu atbildību “V&V VentMet laboratorija”, kas 2018.gada 26.oktobra aktā Nr.S18-397 par mērīšanas līdzekļa pārbaudi konstatēja, ka mēraparātam ir bojāta rūpnīcas izgatavotā plomba, rūpnīcas plombas nospiedums neatbilst rūpnīcas izgatavotās plombas nospiedumam un konstatēti skrāpējumi pie rūpnīcas izgatavotās plombas. Ņemot vērā konstatēto pārkāpumu, AS “Gaso” 2018.gada 26.oktobrī vērsās pret */vārds, uzvārds/* ar pretenziju par izlietotās dabasgāzes un sadales pakalpojumu samaksu saistībā ar dabasgāzes lietošanas normatīvo aktu pārkāpšanu, vienlaikus brīdinot, ka AS “Gaso” ir tiesīga nekavējoties pārtraukt dabasgāzes piegādi, pamatojoties uz Noteikumu Nr.78 105.2. un 105.3.apakšpunktu. 2018.gada 14.novembrī AS “Gaso” pārtrauca dabasgāzes piegādi arī Objekta daļā, kurā dabasgāzes patēriņa uzskaitē tika izmantots demontētais dabasgāzes komercuzskaites mēraparāts BK-G6 Elster Nr.16510651. Tā kā radušās domstarpības netika atrisinātas ārpustiesas ceļā, AS “Gaso” 2019.gada 9.janvārī ir vērsusies tiesā ar prasības pieteikumu par parāda piedziņu, tādējādi strīds attiecībā uz iejaukšanos dabasgāzes komercuzskaites mēraparāta darbībā ir nodots izskatīšanai vispārējās jurisdikcijas tiesā.

4.4. No AS “Gaso” paskaidrojuma un tam pievienotajiem dokumentiem (akti par skaitītāja maiņu) konstatējams, ka 2017.gada 20.aprīlī Objektā uzstādīto dabasgāzes komercuzskaites mēraparātu maiņa, kad pirmšķietami tika konstatēti plombu bojājumi, kas dod iespēju patērēt dabasgāzi bez uzskaites, veikta Iesniedzēja kā */vārds, uzvārds/* pārstāvja klātbūtnē, ko viņš apliecinājis, parakstot attiecīgos aktus.

4.5. No Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodaļuma Nr.2713 noraksta redzams, ka */vārds, uzvārds/* atsavinājusi viņai piederošo Objektu Iesniedzējam un īpašuma tiesību pāreja reģistrēta 2018.gada 14.augustā. Vienlaikus ar Iesniedzēja īpašuma tiesību reģistrāciju */vārds, uzvārds/* ir nostiprinātas Objekta lietojuma tiesības līdz mūža galam, kā arī noteikts aizliegums bez */vārds, uzvārds/* rakstiskas piekrišanas Objektu atsavināt, dāvināt, sadalīt un apgrūtināt ar lietu tiesībām.

5. No Iesnieguma un saņemtajiem Iesniedzēja un Atbildētāja paskaidrojumiem konstatējams, ka līdz strīda izskatīšanai starp Iesniedzēju un Atbildētāju izlīgums par Iesniegumā izteiktajām pretenzijām un lūgumiem nav panākts.
6. Atbilstoši likuma “Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” (turpmāk – Likums) 7.panta pirmajā daļā noteiktajam Regulators uzrauga, lai sabiedrisko pakalpojumu sniegšanā regulējamās nozarēs tiktu ievērots Likums, kā arī regulējamo nozaru speciālie normatīvie akti.
7. Saskaņā ar Likuma 22.panta pirmo daļu sabiedrisko pakalpojumu sniedzēji nodrošina iespēju saņemt nepārtrauktus sabiedriskos pakalpojumus visā licences termiņā atbilstoši licences nosacījumiem tās darbības zonā.
8. Likuma 22.panta piektā daļa noteic, ka sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs Ministru kabineta noteiktajā kārtībā var pārtraukt sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu tiem lietotājiem, kuri nav samaksājuši par saņemtajiem sabiedriskajiem pakalpojumiem vai nav izpildījuši citas saistības pret sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju.

9. Likuma 24.panta pirmā daļa noteic, ka sabiedrisko pakalpojumu sniedzējam licences darbības zonā jānodrošina sabiedriskie pakalpojumi pēc lietotāju un citu personu pamatota pieprasījuma, ja šā pakalpojumu sniedzēja finansiālās un objektu vai infrastruktūras tehniskās iespējas to pieļauj.
10. Enerģētikas likuma 107.panta septītā daļa noteic, ka kārtību, kādā lietotājiem piegādā dabasgāzi un pārtrauc tās piegādi, dabasgāzes sistēmas drošas lietošanas prasības, tirgotāja, publiskā tirgotāja, sistēmas operatora, lietotāja un gazificētā objekta īpašnieka tiesības un pienākumus dabasgāzes piegādē un lietošanā, kārtību, kādā veicami norēķini par saņemtajiem pakalpojumiem, nokavējuma procentu apmēru, tirgotāja maiņas kārtību un lietotāju apgādi dabasgāzes piegādes traucējumu gadījumā, kā arī sašķidrinātās dabasgāzes pakalpojuma sniegšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.
11. Saskaņā ar Likuma 9.panta pirmās daļas 5.punktu un 32.panta pirmo daļu Regulators kā ārpustiesas instance izskata strīdus starp sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju un lietotāju vai starp sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem par to tiesībām un pienākumiem, kas izriet no šā likuma vai regulējamās nozares speciālajiem normatīvajiem aktiem. Vienlaikus Likuma 32.panta trešā daļa noteic, ka sabiedrisko pakalpojumu sniedzējam un lietotājam ir tiesības strīdu risināt tiesā Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā, nevēršoties Regulatorā ar iesniegumu par strīda izskatīšanu. Savukārt Likuma 32.panta sestā daļa noteic, ka sabiedrisko pakalpojumu sniedzēja un lietotāja strīdu par zaudējumiem, maksājuma dokumentiem vai parāda piedziņu izskata tiesa Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā.
12. Atbilstoši Likuma 35.<sup>1</sup>pantam Regulators izvērtē strīdu pēc būtības, konstatē lēmuma pieņemšanai nepieciešamos faktus un izskata strīdu triju mēnešu laikā no dienas, kad pieņemts lēmums par strīda izskatīšanas ierosināšanu.
13. Iesniedzēja pārstāvis Regulatora padomes sēdē sniedza skaidrojumu par Iesniegumā minētajiem apstākļiem un sniegtajiem argumentiem. Iesniedzējs Atbildētāja rīcību, pārtraucot dabasgāzes piegādi Objektā un atsakot noslēgt dabasgāzes tirdzniecības līgumu ar Iesniedzēju, uzskata par nepamatotu un lūdz apmierināt prasību. Vienlaikus atzīst, ka dabasgāzes tirdzniecības līguma noslēgšana ir saistīta ar dabasgāzes piegādes atjaunošanu Objektā, līdz ar to Iesniedzēja prasījumi ir skatāmi kopsakarā.
14. AS “Gaso” pārstāvis Regulatora padomes sēdē sniedza skaidrojumu par Iesniegumā minētajiem apstākļiem un uzturēja paskaidrojumos izteiktos argumentus. AS “Gaso” pārstāvis, atsaucoties uz Konkurences padomes 2013.gada 1.oktobra lēmumu Nr.E02-48, norādīja, ka, vērtējot konkrētos apstākļus, jāņem vērā Iesniedzēja faktiskā saistība ar Objektu un Objekta iepriekšējo īpašnieci, ko apliecina Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodaļījumā Nr.2713 izdarītie ieraksti, proti, par labu Objekta iepriekšējai īpašniecei nostiprinātās Objekta lietojuma tiesības līdz mūža galam, kā arī noteiktais aizliegums bez Objekta iepriekšējās īpašnieces rakstiskas piekrišanas Objektu atsavināt, dāvināt, sadalīt un apgrūtināt ar lietu tiesībām. Līdz ar to AS “Gaso” lūdz noraidīt Iesniedzēja prasību kā nepamatotu.
15. AS “Latvijas Gāze” pārstāvis padomes sēdē sniedza skaidrojumu par Iesniegumā minētajiem apstākļiem un uzturēja paskaidrojumos izteiktos argumentus. AS “Latvijas Gāze” pārstāvis norādīja, ka AS “Latvijas Gāze” nav atteikusies noslēgt dabasgāzes tirdzniecības līgumu ar Iesniedzēju, tomēr jāņem vērā tas, ka dabasgāzes tirdzniecības līguma noslēgšana neatrisina situāciju par faktisko dabasgāzes piegādi līdz brīdim, kamēr

starp Iesniedzēju un AS “Gasol” nav atrisinātas domstarpības par dabasgāzes piegādes atjaunošanu Objektā. Līdz ar to AS “Latvijas Gāze” lūdz noraidīt Iesniedzēja prasību kā nepamatotu.

### **Regulators secina:**

1. Atbilstoši Likuma 4.panta otrajai daļai Iesniedzējs ir sabiedrisko pakalpojumu lietotājs – fiziska persona, kura Objektā saņem sabiedrisko pakalpojumu dabasgāzes apgādē. Saskaņā ar Enerģētikas likuma 1.panta 9.punktu, 5.panta pirmo daļu un Likuma 4.panta pirmo daļu Atbildētājs ir sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs - komersants, kurš regulējamā nozarē (enerģētikā) sniedz sabiedriskos pakalpojumus noteiktā teritorijā un kura darbība sabiedrisko pakalpojumu sniegšanā tiek regulēta saskaņā ar Likumu.
2. No Iesnieguma un Iesniegumam pievienotiem dokumentiem secināms, ka starp Iesniedzēju un Atbildētāju pastāv strīds par dabasgāzes piegādes pārtraukšanu Objektā un atteikumu noslēgt dabasgāzes tirdzniecības līgumu ar Iesniedzēju. Tātad starp Iesniedzēju un Atbildētāju pastāv strīds par to tiesībām un pienākumiem, kas izriet no Likuma un enerģētikas nozares speciālajiem normatīvajiem aktiem.
3. No Iesnieguma un Iesniedzēja prasījuma secināms, ka Iesniedzējs vēlas, lai Regulators kā ārpustiesas instance izskatītu strīdu starp Iesniedzēju un Atbildētāju un izvērtētu dabasgāzes piegādes pārtraukšanas tiesiskumu, kā arī to, vai atteikums noslēgt dabasgāzes tirdzniecības līgumu ar Iesniedzēju ir pamatots. Cita starpā Iesniedzējs lūdz uzlikt par pienākumu AS “Gasol” atjaunot dabasgāzes piegādi Objektā un uzlikt par pienākumu AS “Latvijas Gāze” noslēgt dabasgāzes tirdzniecības līgumu ar Iesniedzēju.
4. Ņemot vērā Likuma 7.panta pirmo daļu un 32.panta pirmo daļu, Regulatora kompetencē ir izvērtēt, vai, pārtraucot dabasgāzes piegādi Objektā, Atbildētājs ir ievērojis Noteikumos Nr.78 noteikto kārtību, kā arī, vai atteikums noslēgt dabasgāzes tirdzniecības līgumu ar Iesniedzēju konkrētajos apstākļos ir pamatots. Vienlaikus jāņem vērā, ka dabasgāzes tirgotājs veic tikai dabasgāzes tirdzniecību, bet fizisku dabasgāzes piegādi nodrošina dabasgāzes sadales sistēmas operators. Līdz ar to faktiski starp Iesniedzēju un Atbildētāju pastāv domstarpības par dabasgāzes piegādes atjaunošanu, bet jautājums par dabasgāzes tirdzniecības līguma noslēgšanu tam ir tikai pakārtots.
5. Dabasgāzes piegādi reglamentē Likums, Enerģētikas likums un Noteikumi Nr.78. Ievērojot Likuma 22.panta pirmajā daļā noteikto, Atbildētājam ir pastāvīgas saistības nodrošināt nepārtrauktu sabiedriskā pakalpojuma dabasgāzes apgādē sniegšanu tā licences darbības zonā. Tai pat laikā, ievērojot Likuma 22.panta piektajā daļā noteikto, Atbildētājam ir arī tiesības pārtraukt dabasgāzes piegādi, ja nav veikta samaksa par patērēto dabasgāzi, sniegtajiem sadales sistēmas pakalpojumiem un citiem normatīvajos aktos noteiktajiem maksājumiem vai nav izpildītas citas saistības pret Atbildētāju. Tāpēc, vērtējot Atbildētāja rīcību saistībā ar dabasgāzes piegādes pārtraukšanu Objektā un atteikumu noslēgt dabasgāzes tirdzniecības līgumu ar Iesniedzēju, ir vērtējams vai šāda rīcība atbilst Likumā un Noteikumos Nr.78 noteiktajam regulējumam.
6. Atbilstoši Noteikumu Nr.78 97.3.apakšpunktam lietotājam ir pienākums nodrošināt uzstādīto komercuzskaites mērāparātu un plombu saglabāšanu. Savukārt saskaņā ar Noteikumu Nr.78 146.punktu jebkurai personai ir aizliegts ietekmēt komercuzskaites mērāparāta darbību. Vienlaikus Noteikumu Nr.78 152.punkts noteic, ka lietotājs

nodrošina, ka komercuzskaites mēraparāts ir brīvi pieejams, netiek bojāts un uz tā netiek novietoti priekšmeti. Regulatora ieskatā, Noteikumu Nr.78 97.3.apakšpunktā, 146. un 152.punktā noteiktā regulējuma mērķis ir nodrošināt gan komercuzskaites mēraparāta saglabāšanu, gan konkrētā gazificētā objektā faktiski patērētās dabasgāzes precīzu uzskaiti un līdz ar to arī atbilstošus norēķinus par gazificētajā objektā patērēto dabasgāzi. Cita starpā atbilstoši Noteikumu Nr.78 97.5.apakšpunktam lietotājam ir pienākums segt izdevumus, kas saistīti ar sadales sistēmas operatoram nodarīto kaitējumu, tostarp radītajiem zaudējumiem, ja tika sabojāts komercuzskaites mēraparāts vai tā plombas. Ievērojot Noteikumu Nr.78 97.3. un 97.5.apakšpunktā, 146. un 152.punktā noteikto regulējumu, lietotājs ir atbildīgs par minēto tiesību normu pienācīgu ievērošanu, līdz ar to arī konkrētajos apstākļos par Atbildētāja konstatēto dabasgāzes lietošanas normatīvo aktu pārkāpumu.

7. Saskaņā ar Noteikumu Nr.78 97.2.apakšpunktu lietotājam ir pienākums ne vien tirdzniecības līgumā noteiktajos termiņos norēķināties par patērēto dabasgāzi un sistēmas pakalpojumu sniegšanu, bet arī citiem šajos noteikumos un normatīvajos aktos noteiktajiem maksājumiem. Attiecīgi atbilstoši Noteikumu Nr.78 89.punktā noteiktajam regulējumam lietotājam ir pienākums laikus un pilnā apmērā norēķināties ar sadales sistēmas operatoru par tā sagatavoto pārrēķinu saistībā ar konstatēto pārkāpumu.
8. Noteikumu Nr.78 105.3.apakšpunkts noteic, ka sadales sistēmas operators ir tiesīgs nekavējoties pārtraukt dabasgāzes piegādi, par to informējot dabasgāzes tirgotāju, ja sadales sistēmas operators ir konstatējis pārkāpumu, kura dēļ lietotājam tika samazināts patērētās dabasgāzes uzskaitītais daudzums vai radīta iespēja dabasgāzi patērēt bez maksas. Turklāt minētā tiesību norma, kas paredz sadales sistēmas operatora tiesības pārtraukt dabasgāzes piegādi, ja ir konstatēts pārkāpums, nav ierobežota laikā. Vienlaikus šī norma ir jāvērtē kopsakarā ar Noteikumu Nr.78 87. un 89.punktā noteikto regulējumu, kas paredz lietotāja pienākumu laikus un pilnā apmērā norēķināties ar sadales sistēmas operatoru par tā sagatavoto pārrēķinu saistībā ar konstatēto pārkāpumu. Turklāt jau Likuma 22.panta piektā daļa noteic pamatprincipu, ka sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu ir tiesības pārtraukt, ja lietotājs nav samaksājis par saņemtajiem sabiedriskajiem pakalpojumiem vai nav izpildījis citas saistības pret sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju. Konkrētajā gadījumā Objekta iepriekšējā īpašniece nav izpildījusi saistības, kas izriet no konstatētā pārkāpuma. Noteikumu Nr.78 109.1.apakšpunkts noteic, ka sadales sistēmas operators dabasgāzes piegādi atjauno piecu darba dienu laikā pēc tam, kad tas konstatējis, ka ir novērsti šo noteikumu 105.punktā minētie dabasgāzes piegādes pārtraukšanas iemesli. Izvērtējot Regulatora rīcībā esošo informāciju, jāsecina, ka, lai gan Objektā tika uzstādīti jauni dabasgāzes komercuzskaites mēraparāti, ņemot vērā apstākli, ka Objekta iepriekšējā īpašniece joprojām nav norēķinājusies ar sadales sistēmas operatoru par tā sagatavoto pārrēķinu saistībā ar konstatēto pārkāpumu, nevar viennozīmīgi uzskatīt, ka ir novērsti visi dabasgāzes piegādes pārtraukšanas iemesli. Tā kā AS "Gaso" sagatavotajās pretenzijās aprakstītie apstākļi saistībā ar konstatētajiem dabasgāzes komercuzskaites mēraparātu bojājumiem ļauj secināt, ka ir veiktas mērķtiecīgas darbības, lai iejauktos mēraparātu darbībā, kā rezultātā var tikt samazināts patērētās dabasgāzes uzskaitītais daudzums vai radīta iespēja dabasgāzi patērēt bez maksas, konkrētajos apstākļos ir pamats uzskatīt, ka lietotājs nav nodrošinājis mēraparātu un to plombu saglabāšanu, kā to paredz Noteikumu Nr.78 97.3.apakšpunkts. Ņemot vērā Iesniegumā minētos apstākļus un Atbildētāja sniegtos skaidrojumus, Regulators secina, ka izvērtējamos apstākļos Atbildētāja rīcība, pārtraucot dabasgāzes piegādi Objektā, atbilst Noteikumos Nr.78 noteiktajam regulējumam. Tādējādi jāatzīst, ka Atbildētājs dabasgāzes piegādi Objektā ir

pārtraucis pamatoti.

9. Likuma 24.panta pirmā daļa noteic, ka sabiedrisko pakalpojumu sniedzējam licences darbības zonā jānodrošina sabiedriskie pakalpojumi pēc lietotāju un citu personu pamatota pieprasījuma, ja šā pakalpojumu sniedzēja finansiālās un objektu vai infrastruktūras tehniskās iespējas to pieļauj. Likuma mērķis ir nodrošināt iespēju saņemt nepārtrauktus, drošus un kvalitatīvus sabiedriskos pakalpojumus, kuru tarifi (cenas) atbilst ekonomiski pamatotām izmaksām. Tāpat Likuma mērķis ir veicināt attīstību un ekonomiski pamatotu konkurenci regulējamās nozarēs, nosakot sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas kārtību un tiesiskās attiecības sabiedrisko pakalpojumu sniegšanā (Likuma 1.pants). Viens no priekšnoteikumiem, kas nodrošina sabiedrisko pakalpojumu tarifu (cenu) atbilstību ekonomiski pamatotām izmaksām, ir savlaicīga samaksa par lietotājam sniegtajiem sabiedriskajiem pakalpojumiem. Ievērojot minēto, Likuma 22.panta piektajā daļā ir paredzētas tiesības sabiedrisko pakalpojumu sniedzējam pārtraukt sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu tiem lietotājiem, kuri nav samaksājuši par saņemtajiem sabiedriskajiem pakalpojumiem vai nav izpildījuši citas saistības pret sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju. No iepriekš minētā izriet, ka Likuma 24.panta pirmajā daļā noteiktās tiesības personai pieprasīt un saņemt sabiedriskos pakalpojumus nav absolūtas. Turklāt tās ir jāvērtē kopsakarā ar citām sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu (dabasgāzes apgādi) regulējošām tiesību normām, tajā skaitā normām, kuru mērķis ir nodrošināt savlaicīgus un patēriņam atbilstošus norēķinus par saņemtajiem pakalpojumiem (dabasgāzi).
10. Regulators norāda, ka dabasgāzes tirgotāja rīcību, atsakot slēgt dabasgāzes piegādes līgumus parādu dēļ, tajā skaitā, gadījumos, kad ir notikusi īpašuma tiesību maiņa, savas kompetences ietvaros ir vērtējusi arī Konkurences padome. No Konkurences padomes 2013.gada 1.oktobra lēmuma Nr.E02-48<sup>2</sup> izriet, ka dabasgāzes tirgotājs var atteikt dabasgāzes piegādes līguma noslēgšanu ar jaunu lietotāju, ja faktiski tiek novērsta ļaunprātīga izvairīšanās no norēķiniem par iepriekš gazificētajā objektā saņemto dabasgāzi. Konkurences padome lietas ietvaros ir secinājusi, ka īpašuma tiesību maiņa starp vienā mājsaimniecībā dzīvojošām fiziskām personām var tikt izmantota ļaunprātīgi, lai saņemtu dabasgāzes piegādi. Tādēļ nosakāms, ka tiesiskais pienākums neattiecas uz dabasgāzes piegādes līguma noslēgšanu un dabasgāzes piegādi jaunajam īpašniekam par iepriekšējā īpašnieka, kurš dzīvo vienā mājsaimniecībā ar jauno īpašnieku (lietotājiem gazificētajā objektā ir deklarētas dzīvesvietas), parāda apmaksu par patērēto dabasgāzi gazificētajā objektā, par kuru tiek slēgts līgums. Līdz ar to dabasgāzes piegādes atjaunošanas atteikums ir pamatots gadījumos, kad to lūdz jaunais īpašnieks un pastāv iepriekšējā īpašnieka parāds par patērēto dabasgāzi gazificētajā objektā, par kuru tiek slēgts dabasgāzes piegādes līgums, ja jaunais īpašnieks un iepriekšējais īpašnieks dzīvo vienā mājsaimniecībā.
- No Regulatora rīcībā esošā Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodaļuma Nr.2713 noraksta secināms, ka starp Iesniedzēju un Objekta iepriekšējo īpašnieci pastāv acīmredzama saistība, jo, atsavinot Objektu Iesniedzējam, par labu Objekta iepriekšējai īpašniecei ir nostiprinātas Objekta lietojuma tiesības līdz mūža galam, kā arī noteikts aizliegums bez Objekta iepriekšējās īpašnieces rakstiskas piekrišanas Objektu atsavināt, dāvināt, sadalīt un apgrūtināt ar lietu tiesībām. No minētā ir pamats secināt, ka pastāv faktiski apstākļi, kas ļauj Objekta iepriekšējai īpašniecei turpināt gūt labumu no Objekta un faktiski to lietot.

---

<sup>2</sup> [https://www.kp.gov.lv/files/lemumu\\_pielikumi/BXDT6x2tyV.pdf](https://www.kp.gov.lv/files/lemumu_pielikumi/BXDT6x2tyV.pdf)

Līdz ar to konkrētajos apstākļos Atbildētāja rīcība, atsakot atjaunot dabasgāzes piegādi Objektā, ir uzskatāma par pamatotu.

Nemot vērā visu iepriekš minēto un pamatojoties uz likuma “Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 9.panta pirmās daļas 5.punktu, 32.panta pirmo un piekto daļu, 35.<sup>1</sup>pantu, 35.<sup>4</sup>panta pirmo un trešo daļu,

**padome nolemj:**

noraidīt Iesniedzēja prasību.

Saskaņā ar likuma “Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 35.<sup>4</sup>panta ceturto daļu, ja strīdā iesaistītā puse nav apmierināta ar Regulatora lēmumu par strīda izskatīšanu, tā ar prasības pieteikumu par strīda priekšmetu ir tiesīga vērsties tiesā vai šķīrējtiesā Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā 30 dienu laikā no dienas, kad pieņemts lēmums par strīda izskatīšanu, un tiesa vai šķīrējtiesa šādu strīdu izskata pēc būtības.

Lēmums stājas likumīgā spēkā atbilstoši likuma “Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 35.<sup>4</sup> panta sestajā un septītajā daļā noteiktajam.

Priekšsēdētājs

R. Irklis